

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA TAMPEREEN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

-

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

-

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

-

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävä kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle ylittäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualueiden vahvistumista. Samalla hyödynnetään

alueiden osaamispotentiaali korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluysteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

-

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Konsernin sisällä tuki- ja hallintopalveluiden yhdistämistä ja toiminnan päällekkäisyyksien karsimista jatketaan. Voimavaroja suunnataan konsernin yhteisen strategian pohjalta erityisesti vahvuusalojen tukemiseen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämiseen.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

Säätiömuotoinen Tampereen yliopisto aloitti toimintansa 1.1.2019. Yliopisto toimii konsernissa, johon kuuluu myös Tampereen ammattikorkeakoulu.

Yliopistossa on seitsemän monialaista tiedekuntaa:

- 1. informaatioteknologia ja viestintä**
- 2. johtaminen ja talous**
- 3. kasvatustieteet ja kulttuuri**
- 4. lääketiede ja terveysteknologia**
- 5. rakennettu ympäristö**

6. tekniikka ja luonnontieteet

7. yhteiskuntatieteet.

Yliopiston koulutusta ja tutkimusta tukemaan on muodostettu palveluorganisaatio, joka järjestää kirjasto-, tietohallinto- ja hankintapalvelut myös Tampereen ammattikorkeakoululle. Vuoden 2018 loppuun saakka toimineiden Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston kielikeskusten toiminta on yhdistetty uutta yliopistoa palvelevaksi Kielikeskukseksi.

Suunnitelmat muiden palvelujen konsernitason tasoisesta järjestämisestä valmistuvat kesällä 2019.

Tampereen korkeakouluyhteisöllä, johon Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu kuuluvat, on yhteinen strategia. Sitä toimeenpanevien koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmien mukaiset kehittämistoimet on käynnistetty.

Yliopiston tiedekuntarakenteen tukee tekniikan, terveyden ja yhteiskunnan tutkimuksen ja koulutuksen vahvistamista. Tiedekunnilla on hyvät edellytykset yhteistyöhön keskenään ja yliopiston ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.

Yliopisto on käynnistänyt määräaikaista kehittämissuunnitelmia, jotta digitalisaation, jatkuvan oppimisen, kampusten kehittämisen ja teknologia-alustojen mahdollisuudet hyödynnetään kattavasti koko yliopistossa.

Digitalisaatio-hankkeessa yliopisto ottaa käyttöön teknologiat ja toimintamallit, joilla työskentely ja oppiminen on ajasta riippumatonta ja yksilöllistä. Hanke edistää myös avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapaa.

Jatkuvan oppimisen hankkeessa yliopisto rakentaa uudentyyppisen jatkuvan oppimisen ekosysteemin Pirkanmaalle paikallisten toimijoiden kanssa. Ekosysteemin avulla yliopisto vastaa työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.

Kampuskehittämisen hanke koskee opiskelijoiden ja henkilöstön fyysistä työympäristöä, jota on jo muokattu aiempaa joustavammaksi sekä työhön että opiskelemiseen. Uudistuksia tehdään lisää kaikilla kampuksilla: Keskustakampuksella, Kaupin kampuksella ja Hervannan kampuksella. Toimenpiteillä yliopisto lisää digitaalisia työ- ja opiskelukäytäntöjä sekä yhteisöllisyyttä.

Teknologia-alustojen hankkeessa yliopisto valitsee oman profiilinsa kannalta parhaat kansainväliset yhteistyöalustat. Tavoite on parantaa yliopiston mahdollisuuksia hankkia kansainvälisesti kilpailtua rahoitusta ja sitä kautta vahvistaa tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Toisen asteen todistuksiin perustuvasta opiskelijavalinnasta tulee pääasiallinen valintatapa vuoteen 2020 mennessä. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa.

Korkeakoulutukseen siirtymisen nopeuttamiseksi ja osallistumisen laajentamiseksi Tampere3-yhteistyössä kehitetään toisen asteen opiskelijoille tarjottavia opintoja. Yliopisto lisää opiskelijoiden oppimista tukevia palveluja ja opiskelijan valinnanmahdollisuuksia. Digitaalisen oppimisympäristön ja opiskelijoiden sähköisten palvelujen uudistaminen toteutetaan sopimuskauden loppuun mennessä.

Ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot säilyvät profiileiltaan erilaisina ja täydentävät toisiaan.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

Ensikertalaisten kiintiöt opiskelijavalinnassa ovat käytössä lähes kaikissa hakukohteissa. Kiintiöt ovat hakukohteittain määriteltäviä, pienin ensikertalaisten kiintiö on 30 % ja suurin 80 %. Tyypillisimmin ensikertalaisten kiintiö on 70-80 % hakukohteen aloituspaikoista.

Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa jatkuu edeltäjäyliopistojen aloittamilla monipuolisilla tavoilla. Toisen asteen opiskelijat voivat esimerkiksi valita Tampereen korkeakoulujen opintojaksoja KOROTA-palvelun kautta. He voivat myös opiskella yliopiston luonnontieteiden, matematiikan ja tekniikan aineiden (LUMATE-aineiden) opintojaksoilla eli suorittaa ns. kurkistelukurssuja. Yliopiston harjoittelukoulu ja lukio toimivat Keskustakampuksella, minkä ansiosta lukion opiskelijoiden on mahdollista osallistua valikoiduille yliopiston opintojaksoille. Yliopisto järjestää tilaisuuksia myös toisen asteen opinto-ohjaajille, jotta heillä olisi uusimmat tiedot yliopiston koulutustarjonnasta.

Yliopisto on lisännyt todistusvalintaa. Esimerkiksi kauppatieteiden alan opiskelijoista 60 % valittiin todistuksen perusteella vuonna 2018, kun vastaava osuus vuotta aiemmin oli 20 %. Joidenkin alojen kaikki opiskelijat, kuten matematiikan ja tilastotieteen opiskelijat, tulevat valituiksi todistuksen perusteella.

Valintakoe on mahdollinen väylä hakijoille, jotka eivät ole suorittaneet ylioppilastutkintoa.

Diplomi-insinöörin tutkintoon johtavissa koulutuksissa todistuksella valittavien osuus on 40-50 % aloituspaikoista. Osuutta on nostettu nostettu ennakoiden vuonna 2020 toteutettavaa alan todistusvalinnan uudistamista. Diplomi-insinööri- ja arkkitehtikoulutuksen yhteisvalinnassa tavoitteena on, että todistuksen perusteella valittavien osuus on 60-80 %,

Tampereen korkeakouluyhteisössä kehitetty ristiinopiskelun malli on otettu malliksi Suomen yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Pilotointiin osallistuu tällä hetkellä 20 suomalaista yliopistoa tai ammattikorkeakoulua. Ristiinopiskelussa opiskelija voi täydentää osaamistaan valitsemalla opintoja toisen yliopiston tai ammattikorkeakoulun koulutustarjonnasta. Ammattikorkeakoulututkinnon ja yliopistotutkinnon profiilit pysyvät ristiinopiskelussa erilaisina. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun kannalta hyötynä on opetuksen ja ohjauksen voimavarojen yhteiskäyttö. Se puolestaan antaa aiempaa paremmat mahdollisuudet opetuksen ja ohjauksen tason nostamiseen.

Digitalisaatiota edistävä kehittämishanke ja useita projekteja on käynnissä.

Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu ovat asettaneet **koulutuksen strategiassa** tavoitteikseen varmistaa 1) kiinteän yhteyden työelämään ja tutkimukseen, 2) yksilölliset tehokkaat opintopolut, 3) opiskelijan osallistumisen ja 4) korkeakouluyhteisön uudistumisen.

Esimerkkejä koulutuksen kehittämisohjelman toimenpiteistä.

- Yliopisto rakentaa selkeän tutkinto-ohjelmaportfolion, tekee rohkeita kysyntävetoisia uusia avauksia ja poisvalintoja.
- Yliopisto kehittää tohtoriohjelmiensa opetussuunnitelmat yhä paremmiksi.
- Yliopisto lisää vetovoimaisia englanninkielisiä kandidaattiohjelmiä.
- Yliopisto luo opettajuutta tukevan verkoston (learning and teaching centre, digimentorit).
- Yliopisto käyttää sekä tutkimus- että opetusansioita uralla etenemisen perusteina.
- Yliopisto luo mallin projekteille, jotka pitävät yhteydet työelämään kiinteänä.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Tampereen yliopistoa kehitetään tavoitteena kansainvälisesti arvostettu, työelämää ja suomalaista yhteiskuntaa kehittävä monialainen yliopisto. Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu muodostavat yhtenäisesti johdetun strategisen kokonaisuuden.

Yliopisto nostaa koulutuksensa ja tutkimuksensa laatua, lisää yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan ja edistää kaksisuuntaista osaamisen siirtämistä. Yliopisto hyödyntää innovatiivisesti yhteistyön mahdollisuudet korkeakoulu-yhteisön sisällä ja lisää yhteistyötä sidosryhmien kanssa.

Yliopisto lisää tieteenalojensa välistä tutkimusyhteistyötä ja paikantaa uusia monitieteisen yhteistyön mahdollisuuksia erityisesti tieteenalojen välisiltä rajapinnoilta.

Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana tasolle viisi.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

Tampereen korkeakoulu yhteisöön kuuluvilla Tampereen yliopistolla ja Tampereen ammattikorkeakoululla on yhteinen strategia. Edellytykset konserniohjaukseen on järjestetty. Yliopisto omistaa 87 prosenttia Tampereen ammattikorkeakoulun osakkeista.

Palveluorganisaatiota on vahvistettu tutkimusta tukevien palvelujen osalta, koska yliopisto tavoittelee ulkoisen tutkimusrahoituksen huomattavaa lisäämistä nykyisestä. On järjestetty palvelut myös jatkuvan oppimisen varmistamiseen, yhteistyön ja kumppanuuksien kehittämiseen sekä innovaatioiden tuottamiseen ja rekisteröimiseen.

Yliopistolla on innovaatiokulttuurin kehittämissuunnitelma. Se edistää monialaista toimintakulttuuria ja vahvistaa opiskelijoiden innovaatio-osaamista sekä yliopiston roolia paikallisessa innovaatioekosysteemissä. Ohjelmassa kehitetään innovaatiotoimintaa tukevia digitaalisia työkaluja ja monialaisuutta rakentavaa viestintää.

Avoimen tieteen toimintatavan tasoa koskeva kansallinen arviointi järjestetään vuonna 2019, minkä tuloksena selviää, onko yliopisto nostanut avoimen tieteen toimintatapansa tasolta neljä korkeimmalle tasolle viisi. Yliopisto on vahvistanut varsinkin avointa julkaisemista koskevia palveluja, jotka kirjastopalvelujen uudelleen järjestämisen ansiosta ovat sekä yliopiston että ammattikorkeakoulun henkilökunnan ja opiskelijoiden käytettävissä. Avoimen tieteen toimintatapa on otettu huomioon myös Digitalisaatiokehittämishankkeessa ja siinä, miten yliopisto odottaa tutkijoiden toimivan.

Tutkija toimii aktiivisesti oman alansa ja oman tutkimusaiheensa tieteellisenä asiantuntijana ja yhteiskunnallisena keskustelijana. Tutkija viestii aktiivisesti tutkimuksestaan myös yleismediassa, ammatillisissa julkaisuissa, verkkoalustoilla ja sosiaalisessa mediassa tutkimusprosessin kaikissa vaiheissa.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasolla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Tampereen korkeakoulu yhteisö on kansainvälinen ja osallistava. Opiskelussa ja työskentelyssä kampuksilla hyödynnetään osallistavia työtapoja ja digitaalisia työvälineitä. Opiskelijoiden oppimista edistetään,

oppimiskokemuksia parannetaan ja oppimisen ohjausta tehostetaan oppimisanalytiikan ja muiden teknisten ratkaisujen avulla.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

Yliopiston hallitus hyväksyi korkeakoulu yhteisön yhteisen tutkimusstrategian ja yhteisen koulutusstrategian syksyllä 2018. Strategiat valmisteltiin siten, että korkeakoulu yhteisössä kaikkien oli mahdollista osallistua ja kommentoida. Kummankin strategian toimeenpanoa varten on asetettu kolmivuotiset kehittämissuunnitelmat. Osallistaminen ja tiedottaminen järjestetään yliopistossa sekä suomeksi että englanniksi.

Yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun henkilöstön ja opiskelijoiden päivittäin käyttämästä sähköisestä toimintaympäristöstä suurin osa, mm. sähköpostipalvelut ja -osoitteet, on yhdenmukaistettu. Koulutuksen tietojärjestelmä uudistukset toteutetaan vaiheittain vuosina 2019-2020 niiden laajuuden takia. Korkeakoulu yhteisöllä on yhteinen brändi ja nettisivut. Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteinen intranet avattiin henkilöstön käyttöön maaliskuussa 2019. Opiskelijoille uusi intranet avataan syksyllä. Opiskelijat voivat käyttää aiempia sähköisiä palveluita siihen asti, kunnes opiskeluun liittyvät uudet järjestelmät ovat käytössä.

Vuonna 2019 käynnistynyt digitalisaatiota koskeva kehittämissuunnitelma sisältää opiskelua, ohjausta ja työnteon sujuvoittavia toimenpiteitä. Opettajia ja tutkijoita toimii digimentoreina ja heille järjestetään yhteisiä kokoontumisia ja palveluja. Uusia opetusteknologisia sovelluksia voi esim. kokeilla sitä varten tehdyssä tilassa (PedaLab). Suunnitteilla on myös opettajille ja tutkijoille tarkoitettu palveluratkaisu, joka järjestettäisiin yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun opetusteknologian asiantuntemusta yhdistäen.

Yliopisto on käynnistänyt arvotyöskentelyn, joka tukee yhteisöllisyyden kehittymistä uudessa yliopistossa ja korkeakoulu yhteisössä. Arvojen määrittely ja valinta tehdään laajasti osallistavassa prosessissa. Kevään 2019 aikana järjestetään useita tilaisuuksia ja työpajoja, joihin opiskelijoiden ja henkilökunnan on helppo osallistua. Matalan kynnyksen tilaisuuksia on kaikilla kampuksilla. Arvotyössä keskustelun tukena käytetään verkkoaiivoriideä, joka jatkaa vuonna 2018 aloitettua yhteisön kuulemista digitaalisin keinoin.

Yliopisto on ottanut käyttöön henkilöstölle kohdennetut ns. muutospulssikyselyt, joita toistetaan muutaman kuukauden välein ja joiden aiheet ovat laajoja kyselyjä rajatummalla. Muutospulssin tulosten avulla voidaan reagoida henkilöstön näkemyksiin tietystä aiheesta nopeammin, kuin voitaisiin tehdä harvoin toistettavilla laajoilla kyselyillä. Myös laajoja henkilöstökyselyitä toteutetaan säännöllisesti.

Uuden yliopiston koulutuksen tunnettuutta kansainvälisesti osoittaa se, että kansainvälisten tutkinto-ohjelmien hakijamäärä kasvoi 90 % edeltäjäyliopistojen vastaavaan hakijamäärään verrattuna. Toimintaa kattavasti ohjaavat kansainvälistymisen toimenpiteet sisältyvät yliopiston kansainvälistymissuunnitelmaan, joka valmistuu keväällä 2019.

3. TAMPEREEN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

-

Tehtävä ja profiili

Tampereen yliopiston profiilin ytimessä ovat tekniikan, terveyden ja yhteiskunnan alojen sekä niiden rajapinnoille sijoittuva tutkimus ja koulutus. Yliopisto yhdistää kansainvälisiä läpimurtoja tuottavan huipputieteen ja soveltavan tutkimuksen. Vaikuttavimmat ratkaisut syntyvät yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Yliopiston tavoitteena on olla edelläkävijä korkeakoulutuksen ja elinikäisen oppimisen uudistajana. Yliopisto takaa tutkimuksen, yliopistokoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen saumattoman yhteyden.

Yliopisto edistää laajapohjaisen tiedon ja osaamisen avulla yhteiskunnan kestävästä kehityksestä. Yliopisto on vaikuttajana ainutlaatuinen.

-

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopisto määrittelee vahvuusalan ja uudet nousevat alansa seuraavan sopimuskauden alkuun mennessä.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

Yliopiston profiilin ytimessä ovat tekniikan, terveyden ja yhteiskunnan alojen tutkimus ja koulutus. Rajapinnoille sijoittuvaa tutkimusta on vahvistettu muodostamalla seitsemän tiedekuntaa, joista kaikki toimivat useammalla kuin yhdellä tutkimusalalla.

Uuden yliopiston vahvuusalueet liittyvät teknologiaan, terveyteen ja yhteiskuntaan. Tampereen yliopiston hallituksen hyväksymässä tutkimusstrategiassa on asetettu neljä tutkimuksen vaikuttavuuteen tähtäävää missiota:

- Oikeudenmukainen, demokraattinen ja osallistava yhteiskunta
- Terveyttä ja hyvinvointia kaikille ja kaiken ikäisille
- Resurssitehokkaat ja turvalliset ympäristöt
- Sosiaalisesti vastuullinen digitalisaatio ja työn murros

Jo edeltävien yliopistojen aikana tutkimuksen vahvuusalueet ovat sijoittuneet näihin teemoihin. Yliopistojen profilaation yhteydessä esiin nostettuja alueita ovat olleet *älykkäät koneet, fotonikka, energia- ja ekotehokkuus, ihmisen varaosat, rokotukset ja ylikansallisten ilmiöiden hallinta*. Profilaation edetessä polttopisteeseen on nostettu vahvuusalojen rajapinnassa olevat älykkäiden yhteiskuntien, kiertotalouden, sosiaali- ja terveysjärjestelmien uudistamisen, sosiaalisesti kestävien teknologioiden sekä kestävästä täsmälääketieteen kokonaisuudet. Parhailaan tutkimuksen hallinnollista rakennetta kehitetään tukemaan tiedekuntarajat ylittävää, ilmiölähtöistä ja vaikuttavuutta edistävää strategista tutkimusta.

Yliopisto on käynnistänyt *Teknologia-alustat* -hankkeen lisäämään mahdollisuuksia tehdä tutkimusta ja TKI-työtä ulkoisten kumppaneiden kanssa vahvistaen näin yliopiston kiinnittymistä tietointensiivisiin

ekosysteemeihin.

Yliopisto on menestynyt hyvin Suomen Akatemian rahoitusohjelmassa, jolla rahoitetaan yliopistojen valitsemien profiilialojen tutkimusta. Profiilialoiksi valikoituneet alat edustavat tekniikan, terveyden ja yhteiskunnan tutkimuksen kärkiä ja osoittavat monialaisen tutkimuksen vahvistuneen. Myös Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoitusten hankkimisessa kehitys on ollut myönteistä.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	2 045
Kasvatusalat	150
Terveys- ja hyvinvointialat	60
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	190
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	400
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	120
Luonnontieteet	85
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	920
Lääketiede	120
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	197
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 950

Tampereen yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 60, luokanopettajat 70, humanistiset oppiaineet 40 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 20.

Yliopisto vähentää sisäänottomääriä humanistisilla koulutusaloilla, erityisesti kielitieteissä ja taiteiden tutkimuksessa. Yliopisto vähentää humanistisen alan opettajankoulutusta. Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 20 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Yliopisto ottaa rakennusalan koulutuksessa huomioon puurakentamisen kehittämistarpeet.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 15.4.2019 MENNESSÄ

1.1.2019 toimintansa aloittanut Tampereen yliopisto on ottanut entisen Tampereen yliopiston ja entisen Tampereen teknillisen yliopiston tutkintomäärät huomioon toimintasuunnitelmissaan. Uusi yliopisto jatkaa edeltäjiensä aloittamia kehittämistoimia, jotta asetetut tutkintotavoitteet saavutetaan ja jotta opiskelijat voivat edetä opinnoissa sujuvasti.

Edeltäjäyliopistojen vuosien 2016-2018 tutkintomäärien keskiarvojen perusteella uusi yliopisto saavutti 93 % tutkintotavoitteistaan. Painoalojen tutkintotavoitteet saavutettiin hyvin, osin ylitettiin. Alempi korkeakoulututkinto ei vielä ole kaikilla aloilla opiskelijan tavoittelema tutkinto, minkä takia alempien korkeakoulututkintojen tavoitteesta saavutettiin 86 %, kun sitä vastoin ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteesta saavutettiin 99 %. Tohtorin tutkintojen tavoite ylitettiin kolmella prosenttiyksiköllä.

Toimenpiteet opiskelijan opintojen sujuvoittamiseksi tähän mennessä ovat:

- Opintojaksojen laajuus on yhtenäistetty, jotta opiskelijoiden on aiempaa helpompi sovittaa valitsemansa opintojaksot henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa.
- Yliopisto käyttää käänteistä opetusta (flippaus, flipped classroom) erityisesti tekniikan alan opetuksen järjestämisessä. Yliopisto kehittää myös muita monimuoto-opiskelun mahdollisuuksia.
- Korkeakoulu yhteisöllä on yhteiset opintojen ohjauksen linjaukset. Vuonna 2019 käynnistetään opettajatuutorointi.
- Yliopisto valmistee vuonna 2019 tutkintosääntönsä muutokset, jotka edistävät aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista ja tunnustamista.
- Yliopisto lisää oppimisanalytiikan käyttöä.

Yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu ovat yhdistäneet opettajankoulutuksen asiantuntemustaan, minkä tuloksia tähän mennessä ovat:

Varhaiskasvatus: Yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijat voivat suorittaa ristiinopiskelun kautta vapaasti valittavia opintoja. Sosionomiopiskelijat voivat vahvistaa pedagogista osaamistaan yliopisto-opinnoilla ja yliopistossa varhaiskasvatusta opiskelevat voivat suorittaa ammattikorkeakoulun järjestämiä lastensuojelun ja perhetyön opintoja. Yhteisiä opintoja on tarjolla myös moniammatillisuudesta.

Erityispedagogiikka: Opinnot toteutetaan yhteisenä yliopiston erityispedagogiikan opintokokonaisuuden opiskelijoille, ammatillisen opettajankoulutuksen erityisopettajaopiskelijoille ja opinto-ohjaajaopiskelijoille.

Matemaattiset aineet: Sekä diplomi-insinööriksi että filosofian maisteriksi opiskelevien on mahdollista suorittaa aineenopettajan kelpoisuuden tuottavat pedagogiset opinnot. Kun siihen lisätään opiskelijoiden mahdollisuudet ristiinopiskeluun, ovat luonnontieteiden, matematiikan ja tekniikan aineiden (LUMATE-aineet) yhteydet kaikkiin opettajankoulutuksiin hyvät. Se mahdollistaa myös alan pedagogisen kehittämisen.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 207 657 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

- a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 182 986 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Seinäjoen yliopistokeskus, Porin yliopistokeskus, FICAM, Tietoarkisto ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 7 237 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2019) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 21 600 000 euroa vuonna 2019 ja 21 300 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Tampere3 -kokonaisuuden muodostaminen ja painoalojen vahvistaminen
- joustavat opintopolut, opiskelijan sähköiset palvelut ja digitaalisuus opetuksessa, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhdistäminen samaan kokonaisuuteen, yrittäjyyden vahvistaminen, kaupunkiympäristön laajempi hyödyntäminen
- monialainen opetus ja tutkimus
- opetusyhteistyö
- kansainvälistyminen
- tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen
- lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016
- jatkuvan oppimisen toimenpiteet

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2019 lisäksi 3 954 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 20 717 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

-

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien

korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

-

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Ilkka Herlin
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Johtaja

Mari Walls
Rehtori

-

LIITTEET

-